

Øving 5, ST1301

Oppgave 1 *Newton's metode.*

Programmer en funksjon som finner løsningen på ligningen

$$e^x - 5 + x = 0, \quad (1)$$

ved hjelp av Newton's metode og som returner løsningen som funksjonsverdi. Stopp iterasjonene når den absolutte endringen i x_i i løpet av en iterasjon er mindre enn 10^{-6} . Skriv gjerne ut verdien av x_i ved hver iterasjon ved å legge ett kall til `cat` eller `print` inne i `while`-løkken.

La x_0 være funksjonsargument og undersøk om løsningen påvirkes av valg av x_0 .

Kontroller at løsningen er riktig ved innsetting.

Oppgave 2 *Finne dekningsgrad til forbedret konfidensintervall for parameteren p i binomisk fordeling ved å simulere.*

Konfidensintervaller kan konstrueres på mange andre måter enn i Løvås (1999). Nedenfor er et alternativt konfidensintervall for parameteren p i binomisk modell utledet (det alternative intervallet og utledning er ikke pensum men er tatt med til orientering).

Programmer en funksjon `konfint2` som beregner dette alternative intervallet gitt ved (12), (9), (7), og (2). Bruk lokale variabler konstruktivt for å ta vare på mellomregningsresultater. La funksjonen håndtere inn- og utdata på samme måte som funksjonen `konfint` i øving 4. Test om funksjonen fungerer for passende valg av X og n (f.eks. $X = 5$ og $n = 50$). Sammenlign med hva du får om du bruker "standard"-intervallet fra øving 4.

Beregn så dekningsgraden til det alternative intervallet på samme måte og for de samme parameterkombinasjonene som i øving 4, d.v.s.:

p	n	α
0.5	100	0.05
0.1	100	0.05
0.05	100	0.05
0.5	20	0.05
0.1	20	0.05
0.05	20	0.05

Skriv et avsnitt hvor du diskuter forskjellene i simuleringsresultater!

Utledning av alternativt konfidensintervall for parameteren p i

binomisk modell: I øving 4 studerte vi det reelle konfidensnivået (dekningsgraden) til "standard" konfidensintervall for parameter p i et binomisk

forsøk. Vi så at dekningsgraden i mange tilfeller ble liggende langt unna det nominelle (søkte) konfidensnivået. Konfidensintervallet vi så på var utledet med utgangspunkt i z -transformen til

$$\hat{p} = \frac{X}{n}, \quad (2)$$

altså størrelsen

$$\frac{\hat{p} - p}{\sqrt{\hat{p}(1 - \hat{p})/n}}, \quad (3)$$

som er tilnærmet standard normalfordelt. Legg imidlertid merke til at vi har en stokastisk størrelse også i nevner, noe som i praksis vil bidra ytterligere til avvik fra standardnormalfordelingen.

Et alternativt konfidensinterval for p kan konstrueres med utgangspunkt i størrelsen

$$\frac{\hat{p} - p}{\sqrt{p(1 - p)/n}}, \quad (4)$$

som vil være bedre tilnærmet av standardnormalfordelingen enn (3) fordi det eksakte standardavviket (uttrykket ved parameteren p) inngår i nevner. Vi har da

$$P \left(-z_{\alpha/2} < \frac{\hat{p} - p}{\sqrt{p(1 - p)/n}} < z_{\alpha/2} \right) \approx 1 - \alpha. \quad (5)$$

Vi ønsker å løse denne dobbeltulikheten slik at vi får isolert parameteren p i midten. Hendelsen vi ser på sannsynligheten til er ekvivalent med

$$\frac{(\hat{p} - p)^2}{p(1 - p)/n} < z_{\alpha/2}^2. \quad (6)$$

Innfører vi

$$a = \frac{z_{\alpha/2}^2}{n}, \quad (7)$$

får vi etter litt omskriving

$$p^2 - 2\frac{\hat{p} + a/2}{1 + a}p + \frac{\hat{p}^2}{1 + a} < 0. \quad (8)$$

Innfører vi også

$$p' = \frac{1 \cdot \hat{p} + a \cdot \frac{1}{2}}{1 + a}, \quad (9)$$

og fullfører kvadratet i (8) får vi

$$(p - p')^2 < p'^2 - \frac{\hat{p}^2}{1 + a}, \quad (10)$$

som er ekvivalent med

$$p' - \sqrt{p'^2 - \frac{\hat{p}^2}{1+a}} < p < p' + \sqrt{p'^2 - \frac{\hat{p}^2}{1+a}}. \quad (11)$$

Fordi (11) er samme hendelse som i (5) er

$$\left(p' - \sqrt{p'^2 - \frac{\hat{p}^2}{1+a}}, p' + \sqrt{p'^2 - \frac{\hat{p}^2}{1+a}} \right) \quad (12)$$

et tilnærmet $(1 - \alpha)$ konfidensintervall for p . I motsetning til “standardintervallet” er dette intervallet ikke sentrert rundt \hat{p} men rundt p' . Fra (9) ser at p' (midtpunktet i intervallet) kan betraktes som et vektet snitt mellom \hat{p} (punktestimaten av p) og $1/2$ (vektene er 1 og a) — midtpunktet i det forbedrede konfidensintervallet blir altså trukket i retning av $1/2$.

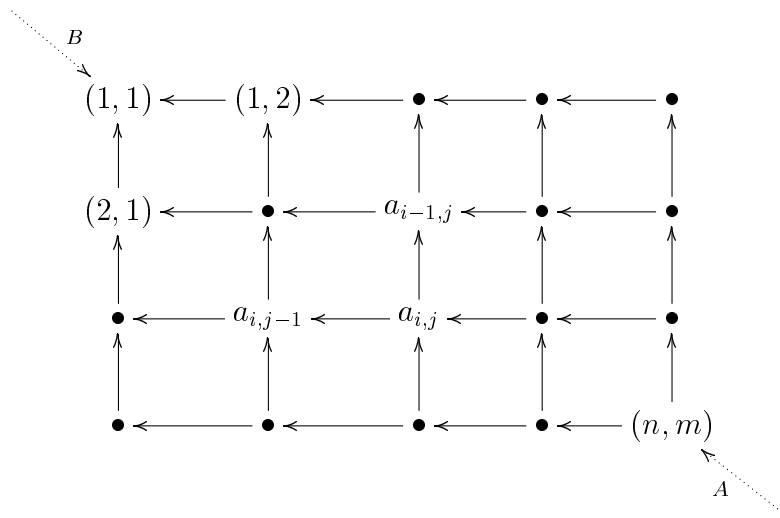
Oppgave 3 Følgende funksjon simulerer en realisasjon fra en bestemt sannsynlighetsfordeling. Hvilken? Forklar hvordan?

```
xxx <- function(n,p) {  
  x <- 0  
  nsuksess <- 0  
  while (nsuksess < n) {  
    y <- rbinom(n=1,size=1,prob=p)  
    x <- x+1  
    if (y==1) {  
      nsuksess <- nsuksess + 1  
    }  
  }  
  x  
}
```

Oppgave 4 *Bruk av nøstede løkker og matriser.*

Les først om hvordan om matriser og indeksering av matriser fungerer i Dalgaard (kap. 1.2.6 og 1.2.10). Vi refererer til et element i en matrise ved å skrive f.eks. `a[2,3]`, flere element ved å skrive `a[1:3,2:5]`, og hele rader eller kolonner ved å skrive f.eks. `a[2,]` eller `a[,4]`.

Anta at vi står i punkt A (kafé de ni muser) i rutenettet vist i figur 1 og at vi skal velge en kortest mulig vei (langs pilene) til punkt B (krambua). Programmer en funksjon som beregner antall veier fra A til B for vilkårlig valg av m og n .

Figur 1: Kart over midtbyen...

Tips: La $a_{i,j}$ betegne antall mulige veivalg til punkt B fra kryss (i, j) i rutenettet. I fra kryss langs øvre og venstre kant i rutenettet vil det åpenbart være bare en vei til B ($a_{i,j} = 1$ for $i = 1$ og $j = 1$). Anta i tillegg at vi har greid å beregne $a_{i-1,j}$ og $a_{i,j-1}$ (se figur). Hva kan vi da si om antall veier fra kryss (i, j) ? Bruk svaret på dette spørsmålet når du skal programmere løsningen av oppgaven.

I denne oppgaven kan eksempelfasen i designplanen være spesielt nyttig for å tenke igjennom hvilke operasjoner som må gjennomføres.

Tilleggs spørsmål (krever ikke programmering): Finnes det noen analytisk måte å finne antall veier på uten bruk av datamaskin? Hint: Tenk kombinatorikk og antall skritt til venstre ut av totalt antall skritt.